

Het 50-jarig bestaan van Smit-Slikkerveer.

Feestviering in intiem kring.

Met een beminlijk optimisme, voortspruitend uit een allerbeste verstandhouding tuschen directie en personeel, is gisteren het 50-jarig bestaan van de fabriek „Electro” Smit-Slikkerveer herdacht. Vijftig jaar geleden stond de electriciteit nog in de kinderschoenen.

Toen als een der eerste opdrachten de elektrische verlichting van Hotel Coomans alhier, werd uitgevoerd, waarbij een groote boog lamp de straat verlichtte, zong Cretienni:

De Hoofdsteege ingelooopen,

O wondervreemd gezicht,

Daar hangt me tusschen de huizen,

Een groote flesch vol licht.

Fabrieken werden in dien tijd nog verlicht met brandende fakkels, waarvan de rook het effect gedeeltelijk weer ongedaan maakte.

Hier vond de jonge firma een dankbaar arbeidsveld. De motorische toepassing der electriciteit kwam eerst later.

Dank zij den steun van vele particuliere, Rijks- en gemeente-instellingen werden de vele moeilijkheden der nieuwe techniek geleidelijk overwonnen en kon ook de concurrentie met de groote buitenlandsche bedrijven met succes worden gevoerd.

In intiem kring is het gouden jubileum gisteren gevierd.

In Slikkerveer en Ridderkerk waren vele vlaggen uitgestoken.

Omstreeks 2 uur had het geheele personeel zich in één der feestelijk versierde fabriekshallen verzameld om de directie te huldigen. Toen deze, o.w. zich o.a. bevonden de nog in leven zijnde oprichter, de heer W. B. Smit, mevr. de wed. Pot, de tegenwoordige direc-

teuren, den vaderlijken vriend, den heer A. Pot te gedenken.

Zich tot den heer Smit wendend, zeide spr.: — Gij zijt de pionier geweest van dit werk. Die eerste tijd was een moeilijke, maar ook een gemoedelijke en poëtische. Elke nieuwe dynamo was een waag. Het proefdraaien was een angstig verwachte gebeurtenis.

Zich tot den directeur, den heer C. Pot richtend, zeide spr.:

Naast de zorgen op technisch gebied, moest gij als directeur maatregelen nemen, welke voor u en uw medewerkers onaangenaam zijn. De val van de valuta maakt het vrijwel onmogelijk met het buitenland te concurreren. Gebrek aan vertrouwen in eigen industrie belemmert ons eveneens.

Wij stellen er echter prijs op te verklaren, dat wij zeer gaarne onder u werken. Spr. lood hierna den heer C. Pot het geschilderde portret van zijn vader aan en eindigde met een: Lang leve Electro en haar directeur.

Hartelijk stemde men hiermede in.

De heer W. B. Smit zeide daarna bewogen dank voor de hem gebrachte hulde en zeide er trotsch op te zijn, de eerste werkmans van Electro te zijn geweest.

Nadat ververschingen waren rondgediend, nam de heer C. Pot het woord, die verklaarde de getroffen te zijn voor deze blijken van medeleven. Spr. herinnerde aan de stage werkkraft van zijn voorgangers en ging vervolgens nog eens in het kort den groei van de onderneming na. Het is wel jammer, dat slechts 400 man nu werken, waar plaats is voor 1000 man. In den loop der jaren is ruim f 12.000.000 aan salarissen uitgekeerd. Spr. herdacht dankbaar het voorbeeld, door zijn vader gegeven, om daarna met name de reeds overleden en nog in leven zijnde medewerkers zoowel van het lager als hooger personeel te gedenken. Spr. bracht hun een eere-salvat. Den heer Smit beloofde spr. een elektrische grammofoon.

Waardeerende woorden richtte de heer Pot

teur, de heer C. Pot en diens echtgenootte be nevens de commissarissen, onder een harte lijk applaus waren binnengeleid, en op de voor hen bestemde zetels hadden plaatsgenomen, trad als woordvoerder van het geheele personeel de hoofd-ingenieur, de heer J. C. G. van Wijk naar voren.

Als wij terugblikken op de afgelopen 50 jaar, zeide spr., dan zien we dat de kleine werkplaats van toen is uitgegroeid tot een groot fabriekscomplex. In 1882 gingen de heren Adriaan Pot en W. Smit een vennootschap aan onder den naam Smit en Co. In den loop der volgende jaren kregen geregelde uitbreidingen hun beslag. In de eerste 25 jaar groeide de fabrieksoppervlakte van 250 M2. tot 4400 M2., terwijl deze nu 15000 M2. bedraagt.

fabriek geweest, 11 October 1924. Toen gebeurde een doodelijk ongeluk. Spr. wekte allen op de veiligheid te bevorderen. Het doel is leven en leven is werken, maar nooit mag het werken een leven in gevaar brengen. Geen staking heeft ooit de vriendschapsbanden in gevaar gebracht.

Uitgebreid besprak de heer Pot vervolgens de crisis en zeide dat deze geheel terug te brengen is tot het gemis aan naastenliefde. Eerst als het geweld weggaat, zal de welvaart terugkomen. Voor ieder werk tegen het hoogst mogelijke loon, moet de leuze zijn. Dat dit spoedig waarheid moge worden. Wij verwachten in de toekomst, als de welvaart te rugkeert, verkorting van den arbeidstijd. De vergrooting van den vrijen tijd zal meer gelegenheid voor ontwikkeling vragen. Daarom hebben directie en commissarissen besloten f 25.000 te storten voor het stichten van een vereenigingsgebouw. Aan verschillende fondsen zijn geldsbedragen toegezonden.

Een luid applaus bezegelde de woorden van den heer Pot.

Men bleef daarna nog geruimen tijd gezellig bijeen, terwijl aan alle leden van het perso-

Tot 1907 werden 2000 stoommachines voor dynamo's geconstrueerd; in de laatste tien jaar alleen reeds 8000.

Naast alle misère slaagde de directie erin, dit jaar een opdracht te krijgen voor een machine van 30.000 P.K. Wat de toekomst zal brengen, nu de storm der malaise ook rond

onze fabriek raast, weten wij niet, maar het stemt tot verheuging dat de directie de onderneeming op een hechte basis grondvestte, zoo dat wij mogen hopen dat wij deze moeilijkheden te boven komen. Spontaan is uit het personeel naar voren gekomen de wensch om de directie als huldeblijk de door den heer G. Altmann geschilderde portretten van de oprichters, den heer W. D. Smit en wijlen den heer A. Pot, aan te bieden.

Spr. verzocht allen op te staan om eenige

tot den staf van de fabriek. Het is niet mogelijk, vervolgde de heer Pot, persoonlijk contact met het lager personeel te behouden. Dit is wel jammer, want uit persoonlijk contact groeit waardeering voor elkander. Ik weet dat het niet gemakkelijk is onder alle omstandigheden zijn plicht te doen. Gaarne zal ik echter verlichting in de zorgen van anderen brengen. Er is slechts één zwarte dag in de

neel een lichtfoto van het bedrijf ter hand werd gesteld.

De bijeenkomst werd bijgewoond door den heer ir. Van Riessen namens het Departement van Koloniën, den heer W. F. Pot namens het Departement van Marine, den heer **Roskopf**, directeur van de Transformatorenfabriek te Nijmegen en den heer Wouda, vertegenwoordiger van de Vereeniging van fabrikanten op electrotechnisch gebied in Nederland.